

**ΟΜΙΛΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ**

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών

ΡΙΝΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΑΘΗΝΩΝ
ATHENS
RHINOLOGY CENTER

2ⁿ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ
ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

**ΡΙΝΙΤΙΔΑ
ΑΣΘΜΑ
ΑΛΛΕΡΓΙΑ**

22-23 Νοεμβρίου 2019

Αμφιθέατρο Ομίλου Ιατρικού Αθηνών
Φιλαδελφείας & Κεφαλαρίου 1, Πλατεία Κεφαλαρίου, Κηφισιά

Προεγγραφή και πληροφορίες:
events.arc@hotmail.com

www.iatriko.gr

**10 ΜΟΡΙΑ
(credits)**
Συνεχιζόμενη
Ιατρικής Εκπαίδευσης
(CME-CPD)
**ΔΩΡΕΑΝ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ**

ΡΙΝΙΤΙΔΑ - ΑΣΘΜΑ - ΑΛΛΕΡΓΙΑ

Κηφισιά, 22 Νοεμβρίου 2019

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη χαρά σας προσκαλώ στη 2η Επιστημονική Συνάντηση του Ρινολογικού Κέντρου Αθηνών, που θα γίνει στο Αμφιθέατρο του Ομίλου Ιατρικού στο Κεφαλάρι στις 22 και 23 Νοεμβρίου 2019, με θέμα «Ρινίτιδα - Άσθμα - Αλλεργία».

Η επιλογή του αντικειμένου της διημερίδας έγινε με τους ίδιους στόχους με την πρώτη μας επετειακή ημερίδα: την εξωστρέφεια και την προώθηση του πνεύματος συνεργασίας μεταξύ όμορων ειδικοτήτων σε κοινά γνωστικά πεδία, ακόμα και αν αυτά στο παρελθόν αποτέλεσαν αντικείμενο αντιπαράθεσης. Πιστεύω πραγματικά ότι η συνεργασία στα κοινά πεδία, πέραν του επιστημονικού πολιτισμού, που δηλώνει, είναι πολύ σημαντική και για τους συνεργαζόμενους ιατρούς, αλλά και για τους ασθενείς: Όλοι μαθαίνουμε από τις διαφορετικές προσεγγίσεις του ίδιου θέματος, διευρύνουμε τον κύκλο της δραστηριότητάς μας, ενώ συγχρόνως παρέχουμε υψηλότερου επιπέδου υπηρεσίες στον ασθενή μας. Έτσι λοιπόν, στη Διημερίδα μας αυτή, θα συμπράξουν Ωτορινολαρυγγολόγοι, Πνευμονολόγοι και Αλλεργιολόγοι, για να συζητήσουμε τις νέες εξελίξεις στη διάγνωση και αντιμετώπιση της φλεγμονής του αεραγωγού και της αναπνευστικής αλλεργίας, αλλά και να αναδείξουμε την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των τριών ειδικοτήτων στο συχνό αυτό κλινικό πρόβλημα.

Νοιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω θερμά τους αγαπητούς φίλους, διακεκριμένους συναδέλφους από τις τρεις ειδικότητες, που δέχθηκαν πρόθυμα την πρόσκλησή μου και μας τιμούν με τη συμμετοχή τους, αφιερώνοντας ένα πολύτιμο μέρος από τον λίγο ελεύθερο χρόνο τους. Τους διακεκριμένους συναδέλφους Αλλεργιολόγους και Πνευμονολόγους, κάποιοι από τους οποίους είναι φίλοι από τα παλιά, κάποιοι συνεργάτες μας σήμερα, με τους οποίους μοιραζόμαστε την αντιμετώπιση πολλών δύσκολων περιστατικών. Και τέλος ευχαριστώ τους φίλους Ωτορινολαρυγγολόγους από την Αθήνα, αλλά και εκείνους, που θα ταξιδέψουν από σχεδόν όλη την Ελλάδα, το Ηράκλειο, Χανιά, Λάρισα, Ιωάννινα, Θεσσαλονίκη και Αλεξανδρούπολη, για να βρίσκονται μαζί μας.

Με αυτές τις σκέψεις, σας προσκαλώ να συμμετάσχετε στη 2η Επιστημονική Συνάντηση του Ρινολογικού Κέντρου Αθηνών, με θέμα «Ρινίτιδα - Άσθμα - Αλλεργία». Είμαι βέβαιος ότι με τη συμβολή όλων των σημαντικών ομιλητών και προεδρείων, αλλά και με την ενεργό συμμετοχή του πολύπτυχου ακροατηρίου, η συνάντηση αυτή θα είναι εξαιρετικά ενδιαφέρουσα και χρήσιμη για όλους.

Με θερμούς συναδελφικούς χαιρετισμούς,

Δρ Τιμολέων Τερζής

Ωτορινολαρυγγολόγος, Διευθυντής ΩΡΛ Κλινικής και Ρινολογικού Κέντρου Αθηνών, Ιατρικό Κέντρο Αθηνών

Πρόγραμμα

Παρασκευή 22 Νοεμβρίου

15:00 Προσέλευση - Εγγραφές

15:30 - 16:30 ΤΡΑΠΕΖΑ 1:

Προεδρείο Α. Παπαβασιλείου, Ε. Πρώμος, Χ.Κοίλια

Ρινίτιδα και Ρινοκολπίτιδα: Φαινότυποι και παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί

Μ. Κατωτομιχελάκης

Άσθμα: Φαινότυποι και παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί

Φ. Εμμανουήλ

Ο ενιαίος αεραγωγός στην αλλεργική φλεγμονή Π. Μπακάκος

Ελληνική Ομάδα ARIA: Update Μ. Δουλαψή

16:30 - 17:00 Coffee Break

17:00 - 18:00 ΤΡΑΠΕΖΑ 2:

Κλινικό Φροντιστήριο

Προεδρείο Α. Καμπέρος, Α. Πάγκαλος

Ενδοσκόπηση μύτης για μη Ωτορινολαρυγγολόγους Τ. Τερζής

Σπιρομέτρηση για μη Πνευμονολόγους Μ. Συμιακάκης

Δερματικές δοκιμασίες για μη Αλλεργιολόγους Σ. Γιαβή

18:00 - 19:00 ΤΡΑΠΕΖΑ 3:

Ροχαλητό και Υπνική Άπνοια

Προεδρείο

Χ. Παπαδάκης, Χ. Σημαντηράκης, Α. Παλαμίδας

Επιδημιολογία και συσχέτιση με τη χρόνια ρινίτιδα Ο. Κεσίδου

Παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί στο ροχαλητό και την άπνοια

Ε. Τσακιροπούλου

Σύγχρονη διαγνωστική προσέγγιση Μ. Συμιακάκης

Χειρουργική ρινός και φάρυγγα για το ροχαλητό Ι. Καστανιουδάκης

Σύγχρονη χειρουργική θεραπεία για την υπνική άπνοια

Ιορδ. Κωνσταντινίδης

19:00

Ολοκλήρωση Προγράμματος Ημέρας

Σάββατο 23 Νοεμβρίου

08:30 - 10:00 ΤΡΑΠΕΖΑ 4:

Αναπνευστική Αλλεργία

Προεδρείο

Κ. Κόντου-Φίλη, Π. Μπακάκος, Μ. Κατωτομιχελάκης

Σημαντικά Αεροαλλεργιογόνα στην Ελλάδα Δ. Παννακόπουλος

Μοριακά Αλλεργιογόνα Φ. Ψαρρός

Κλινική έκφραση της αναπνευστικής αλλεργίας από τη νηπιακή ηλικία

μέχρι την ενήλικη ζωή Λ. Καλόγηρος

Τοπική και συστηματική φαρμακευτική αγωγή της Αλλεργίας Σ. Γιαβή

Ανοσοθεραπεία στη ρινίτιδα και το άσθμα Ι. Παρασκευόπουλος

10:00 - 10:30 Coffee Break

10:30 - 12:15 ΤΡΑΠΕΖΑ 5:

Χρόνια Ρινοκολπίτιδα

Προεδρείο

Β. Δανιηλίδης, Ι. Καστανιουδάκης, Σ. Ναξάκης

Αλλεργική και Χρόνια Μη Αλλεργική Ρινίτιδα Α. Καρατζάνης

Διαγνωστική προσέγγιση της χρόνιας ρινοκολπίτιδας.

Ρόλος της απεικόνισης Ε. Γιωτάκης

Τοπική θεραπεία στη χρόνια ρινοκολπίτιδα Β. Παπανικολάου

Συστηματική φαρμακευτική θεραπεία της χρόνιας ρινοκολπίτιδας

Σ. Ναξάκης

Χειρουργική θεραπεία της Χρόνιας Ρινοκολπίτιδας Τ. Τερζής

Μη ελεγχόμενη χρόνια ρινοκολπίτιδα Ε. Προκοπάκης

12:15 - 13:45 ΤΡΑΠΕΖΑ 6:

Άσθμα

Προεδρείο

Σ. Λουκίδης, Μ. Μακρής

Θεραπεία του ήπιου άσθματος Π. Μπακάκος

Φαρμακευτική θεραπεία του άσθματος Γ. Παπαδάκη

Ιδιαιτερότητες στη θεραπεία του άσθματος στα παιδιά Θ. Τσιλιγιάννης

Βιολογικοί παράγοντες στη θεραπεία του σοβαρού άσθματος

Σ. Λουκίδης

Επεμβατική θεραπεία άσθματος Α. Παλαμίδας

13:45 - 14:20 Lunch Break

14:20 - 14:40 Διάλεξη

Προεδρείο

Β. Δανιλιδης

Ιατρική Ακριβείας στην Αναπνευστική Αλλεργία **Ε. Προκοπάκης**

14:40 - 15:20 ΤΡΑΠΕΖΑ 7:

Παρουσίαση περιστατικών - Expert panel

Προεδρείο

Σ. Λουκίδης, Σ. Ναζάκης, Φ. Ψαρρός

Σ. Θεμελής, ΩΡΛ

Ν. Γκαβογιαννάκης, Αλλεργιολόγος

Α. Παλαμίδας, Πνευμονολόγος

15:20 - 16:20 ΤΡΑΠΕΖΑ 8:

Ενδιαφέροντα θέματα

Προεδρείο

Δ. Γιαννακόπουλος, Δ. Μπατζακάκης, Θ. Τσιλιγιάννης

Βιοδείκτες για τη διάγνωση και την παρακολούθηση **Ε. Πρώιμος**

Τριάδα Samter και απευαισθητοποίηση στην ασπιρίνη **Μ. Μακρής**

Μικροβίωμα: Σημασία και ρόλος του στη φλεγμονή του αεραγωγού

Α. Στούπη

16:20 - 16:30 Συμπεράσματα, Ολοκλήρωση Συνάντησης **Τ. Τερζής**

Ομιλητές - Προεδρεία

Γιαβή Σταυρούλα

Αλλεργιολόγος, Διευθύντρια,
Αλλεργιολογικού Τμήματος,
Ιατρικό Κέντρο Αθηνών

Γιαννακόπουλος Διονύσιος

Αλλεργιολόγος Ιδιώτης,
Συνεργάτης Metropolitan
Hospital

Γιωτάκης Ευάγγελος

Ωτορινολαρυγγολόγος,
Επιμελητής Β', Α' Παν. ΩΡΛ
Κλινική, ΓΝΑ Ιπποκράτειο

Γκαβογιαννακός Νικόλαος

Αλλεργιολόγος, Επιμελητής,
Αλλεργιολογικό Τμήμα, 401
ΓΣΝΑ

Δανιηλίδης Βασίλειος

Ωτορινολαρυγγολόγος,
Καθηγητής, Διευθυντής Παν.
ΩΡΛ κλινικής, Πανεπιστήμιο
Πατρών

Δουλαπτή Μαρία

Ωτορινολαρυγγολόγος, Επικ.
Επιμελήτρια, Παν. ΩΡΛ Κλινική,
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Εμμανουήλ Φίλιππος

Πνευμονολόγος, Συνεργάτης,
Mediterraneo Hospital

Θέμελης Σωτήριος

Ωτορινολαρυγγολόγος
Επιμελητής, Ρινολογικό Κέντρο
Αθηνών, Ιατρικό Κέντρο
Αθηνών

Καλόγρης Λάμπρος

Αλλεργιολόγος, Αν. Διευθυντής,
Αλλεργιολογικό Τμήμα, 401
ΓΣΝΑ

Καμπέρος Αντώνης

Ωτορινολαρυγγολόγος, Συντ.
Διευθυντής ΕΣΥ, Τζάνειο
Νοσοκομείο

Καρατζάνης Αλέξανδρος

Ωτορινολαρυγγολόγος, Επικ.
Καθηγητής, Παν. ΩΡΛ Κλινική,
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Καστανιοδάκης Ιωάννης

Ωτορινολαρυγγολόγος,
Καθηγητής και Διευθυντής,
Παν. ΩΡΛ Κλινική, Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων

Κατωτοιμελάκης Μιχαήλ

Ωτορινολαρυγγολόγος,
Αν. Καθηγητής, Παν. ΩΡΛ
Κλινική, Πανεπιστήμιο
Αλεξανδρούπολης

Κεσίδου Όλγα

Ωτορινολαρυγγολόγος,
Συνεργάτης, Ιατρικό Κέντρο
Ψυχικού

Κοιλια Χριστίνα

Αλλεργιολόγος, Επιστημονικός
Συνεργάτης Ιατρικού Κέντρου
Αθηνών

Κόντου - Φίλη Καλλιόπη

Αλλεργιολόγος, Διευθύντρια,
Τμήμα Αλλεργιολογίας, Όμιλος
Ευρωκλινικής

Κωνσταντινίδης Ιορδάνης

Ωτορινολαρυγγολόγος, Επικ.
Καθηγητής, Β' Παν. ΩΡΛ Κλινική
ΑΠΘ, ΓΝΘ Παπαγεωργίου

Λουκίδης Στυλιανός

Πνευμονολόγος, Αν. Καθηγητής,
Β' Παν. Πνευμονολογική Κλινική,
ΓΝΑ Αττικών

Μακρής Μιχαήλ

Διευθυντής ΕΣΥ
Αλλεργιολογίας, Υπεύθυνος
Μονάδας Αλλεργιολογίας,
Β' Κλινική Δερματικών και
Αφροδισίων Νοσημάτων
Πανεπιστημίου Αθηνών,
ΠΓΝ Αττικών

Μπακάκος Πέτρος

Πνευμονολόγος, Αν. Καθηγητής,
Α' Παν. Πνευμονολογική
Κλινική, ΓΝΑ Σωτηρία

Μπατζακάκης Δημήτριος

Ωτορινολαρυγγολόγος Ιδιώτης,
Λάρισα

Ναζάκης Στέφανος

Ωτορινολαρυγγολόγος,
Καθηγητής, Παν. ΩΡΛ Κλινική,
Πανεπιστήμιο Πατρών

Πάγκαλος Άρνης

Ωτορινολαρυγγολόγος
Ιδιώτης, Άγιος Νικόλαος
Κρήτης, Πρόεδρος Ελληνικής
Εταιρείας ΩΡΛ Αλλεργιολογίας,
Ανοσολογίας και Ροχοπαθειών

Παλαμίδας Αναστάσιος

Πνευμονολόγος, Επιστημονικός
Συνεργάτης Τμήματος
Επεμβατικής Πνευμονολογίας,
Ιατρικό Κέντρο Αθηνών

Παπαβασιλείου Αντώνιος

Ωτορινολαρυγγολόγος
Διευθυντής, Ιατρικό Κέντρο
Ψυχικού, τ. Πρόεδρος Ελληνικής
και Ευρωπαϊκής Ρινολογικής
Εταιρείας

Παπαδάκη Γεωργία

Πνευμονολόγος Επιστ.
Συνεργάτης, Β' Παν.
Πνευμονολογική Κλινική,
ΓΝΑ Αττικών

Παπαδάκης Χαρίτων

Ωτορινολαρυγγολόγος
Συντονιστής Διευθυντής ΕΣΥ,
ΩΡΛ Κλινική, ΓΝ Χανίων

Παπανικολάου Βασίλειος

Ωτορινολαρυγγολόγος Επιμελητής
Α', Α' Παν. ΩΡΛ Κλινική, ΓΝΑ
Ιπποκράτειο

Παρασκευάδου Ιωάννης

Αλλεργιολόγος, Διευθυντής,
Αλλεργιολογικό Τμήμα, 401 ΓΣΝΑ

Προκοπάκης Εμμανουήλ

Ωτορινολαρυγγολόγος Αν.
Καθηγητής, Παν. ΩΡΛ Κλινική,
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Πρώμος Ευκλείδης

Ωτορινολαρυγγολόγος Διευθυντής
ΕΣΥ, ΩΡΛ Κλινική, ΓΝ Χανίων

Σημαντηράκης Χρήστος

Ωτορινολαρυγγολόγος Διευθυντής
ΕΣΥ, ΩΡΛ Κλινική, ΓΝΗ Βενιζέλειο

Στουπνή Αθηνά

Λοιμωξιολόγος, Λέκτορας Brown
University ΗΠΑ, Διευθύντρια
Λοιμωξιολογικού Τμήματος και
Ταξιδιωτικής Ιατρικής, Ιατρικό
Κέντρο Αθηνών

Συμακάκης Μιχαήλ

Πνευμονολόγος Επιστημονικός
Συνεργάτης Τμήματος Επεμβατικής
Πνευμονολογίας, Ιατρικό Κέντρο
Αθηνών

Τερζής Τιμολέων

Ωτορινολαρυγγολόγος,
Διευθυντής ΩΡΛ Κλινικής
Ρινολογικού Κέντρου Αθηνών,
Ιατρικό Κέντρο Αθηνών

Τσακίροπούλου Ευαγγελία

Ωτορινολαρυγγολόγος Επιστ.
Συνεργάτης, Β' Παν. ΩΡΛ Κλινική
ΑΠΘ, ΓΝΘ Παπαγεωργίου

Τσιλιγιάννης Θεοφάνης

Παιδοπνευμονολόγος Υπεύθυνος
Παιδοπνευμονολογικού Τμήματος,
Παιδιατρική Κλινική Μπτέρα

Ψαρρός Φώτιος

Αλλεργιολόγος Διευθυντής,
Αλλεργιολογικό Τμήμα,
Ναυτικό Νοσοκομείο Αθηνών

Αμφιθέατρο Ομίλου Ιατρικού Αθηνών

Φιλαδέφεως & Κεφαλαρίου 1, Πλατεία Κεφαλαρίου

ΧΡΥΣΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΑΡΓΥΡΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ

Medtronic

**ΟΜΙΛΟΣ ΙΑΤΡΙΚΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ**

Ιατρικό Κέντρο Αθηνών

ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ Ε.Α.Ε. / Αρ. ΓΕΜΗ: 000356301000 / Διοτίμου 5-7, Μαρούσι 15125

www.iatriko.gr